

P O R O Z U M I E N I E

dotyczące utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Opieki nad Dzieckiem.

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
 MY, IGNACY MOŚCICKI,
 PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
 dzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia drugiego sierpnia tysiąc dziewięćset dwu-
 dziesiątego drugiego roku podpisane zostało w Gene-
 wie Międzynarodowe Porozumienie, dotyczące utwo-
 rzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Opieki
 nad Dzieckiem, o następującem brzmieniu dosłow-
 nem:

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,
 NOUS, IGNACY MOŚCICKI,
 PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront Salut:

Un Arrangement International portant création
 de l'Association Internationale pour la protection de
 l'enfance ayant été signé à Bruxelles le deux août
 mil neuf cent vingt deux, Arrangement dont la te-
 neur suit:

POROZUMIENIE

dotyczące utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Opieki nad Dzieckiem.

Jego Królewska Mość Król Belgów; Jego Królewska Mość Król Egiptu; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Grecji; Jego Królewska Mość Król Włoch; Jego Sułtańska Mość Sułtan Marokka; Jego Eksceleńcja Naczelnik Państwa Suwerennego Polskiego i Jego Królewska Mość Król Szwecji,

Pragnąc utworzyć, zgodnie z uchwałami, powziętymi przez Kongres zgromadzony w Brukseli w czasie między 18-ym a 21-ym lipca 1921 r. Międzynarodowe Stowarzyszenie, mające na celu opiekę nad Dzieckiem, postanowili zawrzeć w tym przedmiocie porozumienie i mianowali swymi pełnomocnikami:

Jego Królewska Mość Król Belgów:

Pana JASPAR, Ministra Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Egiptu:

Ismail HASSANEIN Baszę, Dyrektora Misji Szkolnej Egipskiej w Genewie;

Prezydent Republiki Francuskiej:

Pana JAUNEZ, Radcę Ambasady, Chargé d'Affaires a. i. Francji w Brukseli;

Jego Królewska Mość Król Grecji:

Pana KOCOTAKIS, Chargé d'Affaires a. i. Greckiego w Brukseli;

Jego Królewska Mość Król Włoch:

J. E. Księcia RUSPOLI de POGGIO SUASA, Swego Ambadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego przy J. K. M. Królu Belgów;

Jego Sułtańska Mość, Sułtan Marokka:

Pana D-ra LAPIN, Delegata Marokka;

J. Eksceleńcja Naczelnik Państwa Suwerennego Polskiego:

J. E. hrabiego Władysława SOBANSKIEGO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Polski w Brukseli;

Jego Królewska Mość, Król Szwecji:

J. E. Pana de DARDEL, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy J. K. M. Królu Belgów,

KTÓRZY, będąc należycie uppełnomocnieni, zgodzili się na następujące artykuły:

ARRANGEMENT

portant création de L'Association Internationale pour la protection de l'enfance, signé à Bruxelles le 2 août 1922.

Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi D'Égypte; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi de Grèce; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté le Sultan du Maroc; Son Excellence le Chef de l'État Souverain de Pologne et Sa Majesté le Roi de Suède,

désireux de créer conformément aux résolutions votées par le Congrès réuni à Bruxelles, du 18 au 21 juillet 1921, une Association Internationale ayant pour but la Protection de l'Enfance, ont résolu de conclure à cet effet un Arrangement et ont nommé pour leur Plénipotentiaire savoir:

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. JASPAR, Ministre des Affaires Étrangères;

Sa Majesté le Roi d'Égypte:

Ismail Hassanein BACHA, Directeur de la Mission scolaire égyptienne à Genève;

Le Président de la République Française:

M. JAUNEZ, Conseiller d' Ambassade, Chargé d'affaires a. i. de France à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Grèce:

M. KOCOTAKIS, Chargé d'affaires a. i. de Grèce à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

S. E. M. le Prince Ruspoli De POGGIO SUASA, Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Sa Majesté le Sultan du Maroc:

M. le docteur LAPIN, délégué du Maroc;

Son Excellence le Chef de l'État Souverain de Pologne:

S. E. M. le Comte Ladislas SOBANSKI, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Pologne à Bruxelles et

Sa Majesté le Roi de Suède:

S. E. M. DE DARDEL, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges,

LESQUELS, dûment autorisés, sont convenus des articles suivants:

Art. 1.

Wysokie Strony układające się zobowiązują się założyć i utrzymywać Międzynarodowe Stowarzyszenie Opieki nad Dzieckiem. Siedzibą tego Stowarzyszenia jest Bruksela.

Article 1.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à fonder et à entretenir une Association Internationale pour la Protection de l'Enfance. Le siège en est établi à Bruxelles.

Art. 2.

Powyższe Stowarzyszenie będzie reprezentowane przez Komitet Międzynarodowy, który będzie miał nadzór nad Urzędem międzynarodowym oraz będzie nim kierował.

Skład i kompetencja Komitetu tego jako też organizacja i zakres władzy tego urzędu określone są Statutem organicznym, załączonym do niniejszego porozumienia i uważanym za część całości tegoż.

Article 2.

Cette association sera représentée par un Comité International qui aura sous sa surveillance et sa direction un Office International.

La composition et les attributions de ce Comité ainsi que l'organisation et les pouvoirs dudit Office sont déterminées par les statuts organiques annexés au présent Arrangement et qui sont considérés comme en faisant partie intégrante.

Art. 3.

Koszty urządzenia oraz wydatki roczne, związane z funkcjonowaniem i utrzymaniem tego Stowarzyszenia, pokryte będą, o ile dotyczą Państw układających się, zgodnie z warunkami Statutu, wspomnianego w art. 2-im.

Article 3.

Les frais d'installation et les dépenses annuelles de fonctionnement et d'entretien de cette Association seront couverts, en ce qui concerne les États contractans, dans les conditions fixées par l'article 4, 1-0 des statuts visés à l'article 2.

Art. 4.

Kwoty, stanowiące część należną od każdego z Państw układających się, wpłacane są przez te ostatnie na początku każdego roku Belgijskiemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, które prześle je Komitetowi Stowarzyszenia, znajdującemu się w Brukseli.

Article 4.

Les sommes représentant la part contributive de chacun des États contractants versées par ces derniers, au commencement de chaque année, au Ministère des Affaires Étrangères de Belgique, qui les transmettra au Comité de l'Association établi à Bruxelles.

Art. 5.

Rządy, które nie podpisały niniejszego porozumienia, mogą przystąpić doń na swą prośbę. Przystąpienie to zostanie notyfikowane w drodze dyplomatycznej Królewskiemu Rządowi Belgijskiemu a przez niego innym Rządowi układającym się i pociągnie zobowiązanie uczestniczenia składką w kosztach Urzędu na warunkach wskazanych w art. 3-im.

Article 5.

Les Gouvernements qui n'ont pas signé le présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement Royal de Belgique, et, par celui-ci, aux autres Gouvernements contractants. Elle comportera l'engagement de participer par une contribution, aux frais de l'Office dans les conditions visées à l'article 3.

Art. 6.

Niniejsze porozumienie będzie ratyfikowane i dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w Brukseli, jak tylko można będzie najwcześniej; będzie ono wykonywane począwszy od daty, w której zostało dokonane złożenie dokumentów ratyfikacyjnych.

Article 6.

Le présent Arrangement sera ratifié et les ratifications en seront déposées à Bruxelles aussitôt que faire se pourra, il sera mis à exécution à partir de la date à laquelle le dépôt des ratifications aura été effectué.

Art. 7.

Niniejsze porozumienie zawarte zostało na czas nieokreślony. Każde z Państw układających się będzie mogło je wypowiedzieć w każdej chwili pod warunkiem uprzedzenia na 12 miesięcy przedtem, notyfikowanego Belgijskiemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych oraz na warunkach, przewidzianych w artykule 21-ym Statutu. Po upływie tego czasu, niniejsze porozumienie istnieć będzie nadal pomię-

Article 7.

Le présent Arrangement est conclu pour une période indéterminée. Chacun des États contractants pourra le dénoncer à toute époque moyennant préavis de 12 mois notifié au Ministère des Affaires Étrangères de Belgique et sous les conditions prévues à l'article 21 des statuts. À l'expiration de ce délai, le présent Arrangement continuera à exister entre les autres États contractants.

dzy innemi Państwami układającemi się. Porozumienie to przestanie istnieć również wskutek rozwiązania Stowarzyszenia uchwalonego zgodnie z art. 22-im Statutu.

NA DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, należycie do tego uppełnomocnieni, ułożyli niniejsze porozumienie, opatrzywszy je swojemi pieczęciami.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 sierpnia 1922 r. w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Belgijskiego Królewskiego Rządu, a którego odpisy zaświadczone za zgodność będą doręczone w drodze dyplomatycznej Stronom układającym się.

Podpisano:

ZA BELGJE:
(—) *Henri Jaspar*

ZA EGIPT:
(—) *Ismail Hassanein*

ZA FRANCJE:
(—) *Jaunez*

ZA GRECJE:
(—) *Kocotakis*

ZA WŁOCHY:
(—) *Ks. Ruspoli de Poggio Suasa*

ZA MAROKKO:
(—) *Lapin*

ZA POLSKĘ:
(—) *Sobański*

ZA SZWECJĘ:
(—) *de Dardel*

STOWARZYSZENIE MIĘDZYNARODOWE OPIEKI NAD DZIECKIEM.

S T A T U T.

I. Nazwa i cel Stowarzyszenia.

Artykuł 1.

Utworzone zostało Stowarzyszenie Międzynarodowe Opieki nad Dzieckiem.
Siedzibą Stowarzyszenia jest Bruksela.

Artykuł 2.

Celem Stowarzyszenia jest:

- 1° Służyć, jako łącznik pomiędzy tymi, którzy w różnych krajach interesują się sprawą opieki nad dzieckiem;
- 2° Ułatwiać badanie spraw, dotyczących opieki nad dzieckiem, popierać postęp ustawodawstwa oraz zawarcie układów międzynarodowych.

Artykuł 3.

Przez opiekę nad dzieckiem rozumieć należy mianowicie wszelkie zarządzenia, zmierzające do:

Il pourra prendre fin également par suite de la dissolution de l'Association prononcée conformément à l'article 22 des statuts.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont arrêté le présent Arrangement, qu'ils ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Bruxelles, le 2 août 1922, en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Gouvernement Royal de Belgique et dont les copies certifiées conformes seront remises, par la voie diplomatique, aux Parties contractantes.

(Signé)

POUR LA BELGIQUE:
(—) *Henri Jaspar*

POUR L'ÉGYPTE:
(—) *Ismail Hassanein*

POUR LA FRANCE:
(—) *Jaunez*

POUR LA GRÈCE:
(—) *Kocotakis*

POUR L'ITALIE:
(—) *Pr. Ruspoli de Poggio Suasa*

POUR LE MAROC:
(—) *Lapin*

POUR LA POLOGNE:
(—) *Ladislav Sobański*

POUR LA SUÈDE:
(—) *de Dardel*

ASSOCIATION INTERNATIONALE POUR LA PROTECTION DE L'ENFANCE.

S T A T U T S.

1. Nom et but de l'Association.

Article 1.

Il est formé une Association Internationale pour la Protection de l'Enfance.

Le Siège de cette Association est établi à Bruxelles.

Article 2.

L'Association a pour but:

- 1° De servir de lien entre ceux qui, dans les différents pays, s'intéressent à la protection de l'Enfance;
- 2° De faciliter l'étude des questions se rapportant à la protection de l'enfance et de favoriser le progrès des législations, ainsi que la conclusion d'ententes internationales.

Article 3.

Par protection de l'enfance, il faut entendre notamment toutes les mesures relatives à:

poprawy materjalnego i moralnego losu dziecka, zwłaszcza opiekę w wieku niemowlęcym;

badanie zagadnień, dotyczących higieny społecznej dziecka;
poprawa ogniska rodzinnego;

ochrona i poprawa dziecka w jego własnej rodzinie;

zorganizowanie i ograniczenie władzy ojcowskiej i opiekuńczej;
ochrona praw dzieci nieprawych;

środki przeciwko zebrań, włóczęgostwu i zbrodniczości pośród dzieci;

ustanowienie prawodawstwa specjalnego dla dzieci i nadzór nad uwolnionymi;

umieszczenie dzieci przy rodzinach i w zakładach;

zwalczanie zbrodni i przestępstw przeciwko dziecku;

klasyfikacja i wychowanie dzieci nienormalnych i słabo rozwiniętych;

badanie zagadnień dotyczących pomocy dzieciom ubogim i stworzenie przytułków dla dzieci opuszczonych i moralnie zaniedbanych, krzywdzonych lub ubogich;

walkę przeciwko wszelkim żywiołom, mogącym przynieść szkodę fizyczną lub moralną dziecku;
opieka dziecka w kolonjach;

wszystko nie przesadzając zastosowania części I i XIII Traktatu Wersalskiego.

L'amélioration matérielle et morale du sort de l'enfance notamment la protection de l'enfance du premier âge;

L'étude des questions relatives à l'hygiène sociale de l'enfance;

L'amélioration du foyer familial;

La préservation et la réformation de l'enfant dans sa famille;

L'organisation et la limitation de la puissance paternelle et de la tutelle;

La sauvegarde des droits des enfants illégitimes;

Les mesures contre la mendicité, le vagabondage et la criminalité des enfants;

L'organisation de juridictions spéciales pour enfants et la mise en liberté surveillée;

Le placement dans des familles ou établissements;

La répression des crimes et délits contre l'enfance;

La classification et l'éducation des enfants anormaux et arriérés;

L'étude des questions relatives à l'assistance aux enfants nécessiteux et à la création d'asiles pour enfants abandonnés et moralement abandonnés, maltraités ou nécessiteux;

La lutte contre tous les éléments pouvant nuire physiquement ou moralement à l'enfance;

La protection de l'enfance aux colonies;

Le tout sans préjudice de l'application de la partie I et de la partie XIII du Traité de Versailles.

II. O członkach stowarzyszenia.

Artykuł 4.

Należą do stowarzyszenia Międzynarodowego:

1° Państwa, które wpłacają składkę roczną, ustaloną w sumie 3.000 franków dla Państw liczących mniej niż 5 milionów mieszkańców; w sumie 6.000 franków dla Państw, liczących więcej niż 5 milionów, a mniej niż 10 milionów mieszkańców i w sumie 12.000 franków dla Państw, posiadających więcej niż 10 milionów mieszkańców;

2° Osoby prywatne, stowarzyszenia i instytucje narodowe, płacące 50 fr. rocznej składki;

3° Stowarzyszenia i instytucje międzynarodowe, płacące 100 fr. składki.

Artykuł 5.

Oddział narodowy Stowarzyszenia będzie mógł powstać w danym kraju pod warunkiem, że będzie liczył przynajmniej pięćdziesięciu członków: osób prywatnych, stowarzyszeń lub instytucji.

Oddziałowi temu przysługuje prawo wyznaczenia przedstawicieli swego kraju i obsadzanie wakansów, powstałych w łonie Komitetu.

Część składek członkowskich będzie mogła być oddaną przez Komitet oddziałowi narodowemu dla pokrycia jego kosztów administracji.

II. Des membres de l'Association.

Article 4.

Font partie de l'Association Internationale:

1° Les États qui versent une cotisation annuelle fixée à 3.000 frs. pour les États ayant moins de 5 millions d'habitants; à 6.000 frs. pour les États ayant plus de 5 millions et moins de 10 millions d'habitants; à 12.000 frs. pour les États qui ont plus de 10 millions d'habitants;

2° Les particuliers, les associations et institutions nationales qui versent une cotisation annuelle de 50 frs.;

3° Les associations et institutions internationales qui versent une cotisation de 100 frs.

Article 5.

Une section nationale de l'Association pourra se former dans un pays, à la condition de compter au moins cinquante membres: particuliers, associations ou institutions.

Cette section aura le droit de désigner les représentants de son pays et de pourvoir aux vacances qui se produiront parmi eux au sein du Comité.

Une partie de la cotisation des membres pourra être abandonnée par le Comité à la section nationale afin de couvrir des frais d'administration.

Artykuł 6.

Osoby prywatne, stowarzyszenia i instytucje prywatne notyfikować będą swe przystąpienie do Międzynarodowego Stowarzyszenia oddziałowi narodowemu swego kraju, jeśli tenże w nim istnieje; oddział ten zaś powiadomi o tem Międzynarodowy Urząd. Jeżeli niema narodowego oddziału osoby prywatne, stowarzyszenia i instytucje prywatne powiadomią o swem przystąpieniu Urząd Międzynarodowy.

III. O Urzędzie.

Artykuł 7.

Dla celów, wskazanych w artykule 2 i 3, stworzony został Międzynarodowy Urząd obowiązany na warunkach, które określi regulamin wykonawczy:

1° Do zebrania i opublikowania ustaw, regulaminów i innych interesujących dokumentów, dotyczących opieki dziecka, raportów urzędowych o interpretacji i wykonaniu tych rozporządzeń prawnych i regulaminowych, oraz badań analitycznych i porównawczych.

2° Do gromadzenia prac i przeglądów wydawanych w różnych krajach w przedmiocie opieki nad dzieckiem, jako też sprawozdań i szkiców, dotyczących różnych organizacji lub instytucji dla dzieci.

3° Do badania spraw aktualnych, które mu będą przedłożone.

4° Do dostarczenia informacji w sprawach, należących do jego kompetencji.

5° Do pośredniczenia pomiędzy instytucjami a władzami zajmującymi się sprawami opieki nad dzieckiem w różnych krajach.

6° Do składania corocznie Komitetowi raportu o swej działalności.

IV. O Komitecie Stowarzyszenia.

Artykuł 8.

Ustanowiony zostaje Międzynarodowy Komitet, mający za zadanie:

1° Nadzór nad Urzędem i jego kierownictwo, oraz

2° Powzięcie inicjatywy bądź co do zbierania kongresów międzynarodowych lub bardziej ograniczonych zgromadzeń specjalistów, bądź przygotowanie układów międzynarodowych lub innych zagadnień zasadniczych.

Artykuł 9.

Komitet Stowarzyszenia składa się z członków, należących do różnych Państw, które mają prawo mieć w nim swych przedstawicieli.

Każde Państwo reprezentowane w nim będzie przez dwóch członków skoro tylko liczyć będzie pięćdziesięciu przystępujących do Stowarzyszenia: osób prywatnych, stowarzyszeń lub instytucji. Powyżej tej liczby każda grupa nowych stu adherentów daje prawo do nowego krzesła dodatkowego, mimo że ogólna liczba członków tego samego pań-

Article 6.

Les particuliers, associations et institutions privées notifieront leur adhésion à la section nationale de leur pays si elle existe, et celle-ci en avisera l'Office international. S'il n'existe pas de section nationale, les particuliers, associations et institutions privées notifieront leur adhésion à l'Office international.

III. De l'Office.

Article 7.

Aux fins indiquées dans les articles 2 et 3, il est créé un office international qui est chargé, dans les conditions à déterminer par un règlement d'exécution:

1° De réunir et de publier les lois, règlements et autres documents intéressants relatifs à la protection de l'enfance, les rapports officiels concernant l'interprétation et l'exécution de ces dispositions législatives et réglementaires, ainsi que des études analytiques et comparées;

2° De collectionner les ouvrages et revues publiés dans les différents pays en matière de protection de l'enfance, ainsi que les rapports et aperçus relatifs aux différentes oeuvres ou institutions pour enfants;

3° D'étudier les questions d'actualité qui lui seront soumises;

4° De fournir des renseignements sur les matières de sa compétence;

5° De servir d'intermédiaire entre les institutions et les autorités s'occupant de la protection de l'enfance dans les différents pays;

6° De faire tous les ans rapport au comité sur sa gestion.

IV. Du Comité de l'Association.

Article 8.

Il est institué un Comité international ayant pour mission:

1° La surveillance et la direction de l'Office, et

2° Les initiatives à prendre concernant, soit la réunion de congrès internationaux ou d'assemblées plus restreintes de spécialistes, soit la préparation d'ententes internationales ou d'autres questions de principe.

Article 9.

Le Comité de l'Association se compose de membres appartenant aux divers États admis à y avoir une représentation.

Tout État y sera représenté par deux membres dès qu'il compte cinquante adhérents à l'association: particuliers associations ou institutions. Au delà de ce nombre, chaque groupe nouveau de cent adhérents donne droit à un siège supplémentaire sans que le nombre total des membres d'un même État puisse être supérieur à cinq. Les Gouvernements pourront

stwa nie może przewyższyć liczby pięciu. Rządy wyznaczyć mogą każdy po jednym delegacie, mającym w łonie Komitetu te same prawa co inni członkowie.

Komitet decyduje, jakie organizmy międzynarodowe mają prawo być przedstawionymi przez jednego delegata.

Artykuł 10.

Dla określenia liczby adherentów, przewidzianej w poprzednim artykule, wszelkie Stowarzyszenie rozporządza liczbą głosów, równającą się liczbie swych członków, nie przewyższającej, jednakże, cyfry 100.

Artykuł 11.

Komitet, na ogólnym zgromadzeniu, będzie mógł przyłączyć do swego grona osobistości o uznanej kompetencji, mianując je bez różnicy narodowości. Liczba tych członków nie może przewyższać dwunastu.

Artykuł 12.

Trwanie mandatu członków Komitetu nie jest ograniczone. Wyjawszy wypadek przewidziany w drugim ustępie 5 artykułu Komitet rekrutuje się drogą kooptacji. W tym wypadku wybór nowych członków Komitetu, w zastępstwie członków, którzy ustąpili lub zmarli, odbędzie się według listy trzech kandydatów, przedstawionych przez członków, należących do Państw, które mają prawo do przedstawicieli.

Głosowanie odbywa się przez tajne podawanie głosów na zebraniu Komitetu, zwołanem pismem zawierającym nazwiska przedstawionych kandydatów.

Członkowie nieobecni na tem zebraniu mogą przesłać prezydentowi swój głos w zapieczętowanej kopercie.

Artykuł 13.

Komitet Międzynarodowy opracuje regulamin wykonawczy, wzmiankowany w art. 7 i ustali zasady działalności Urzędu.

Określi on organizację Urzędu odnośnie co do personelu oraz ustali wynagrodzenie urzędników.

Mianuje organy zarządu i określa sposób mianowania innych urzędników.

Artykuł 14.

Komitet wybiera z pośród swych członków, na dwa lata, przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących, którzy wszyscy trzej, winni należeć do różnych narodowości.

Wybiera on również sekretarza generalnego i sekretarzy oraz skarbnika Stowarzyszenia. Sekretarz generalny i skarbnik winni są mieszkać w mieście, gdzie jest siedziba Międzynarodowego Urzędu.

Artykuł 15.

Komitet zbiera się na zwykłe posiedzenie przynajmniej raz na rok na wezwanie swego przewodniczącego. Miejsce zwyczajnego posiedzenia Komitetu oznaczone zostanie decyzją powziętą na poprzednim zgromadzeniu.

désigner chacun un délégué qui aura, au sein du Comité, les mêmes droits que les autres membres.

Le Comité décidera quels sont les organismes internationaux qui auront le droit de se faire représenter par un délégué.

Article 10.

Pour déterminer le nombre d'adhérents prévu à l'article précédent, toute Association dispose d'un nombre de voix égal à celui de ses membres, sans dépasser le chiffre de 100.

Article 11.

Le Comité, réuni en assemblée générale, pourra s'adjoindre des personnalités d'une compétence reconnue, à désigner sans distinction de nationalité. Le nombre de ces membres ne pourra dépasser douze.

Article 12.

La durée du mandat des Membres du Comité n'est pas limitée. Sauf le cas prévu au second alinéa de l'article 5, le Comité se recrute par cooptation. Dans ce cas, l'élection de nouveaux membres du Comité en remplacement des membres démissionnaires ou décédés se fera sur une liste de trois candidats proposés par les membres appartenant aux États ayant droit à des représentants.

Le vote a lieu au scrutin secret dans une réunion du Comité dont la convocation contient le nom des candidats présentés.

Les membres n'assistant pas à cette réunion peuvent envoyer au président leur vote sous pli cacheté.

Article 13.

Le Comité international élaborera le règlement d'exécution visé à l'article 7 et arrêtera les bases sur lesquelles s'exercera l'activité de l'Office.

Il détermine l'organisation de l'Office au point de vue du personnel et fixe la rémunération des fonctionnaires.

Il nomme les organes de la direction et détermine le mode de nomination des autres fonctionnaires.

Article 14.

Le Comité élit dans son sein, pour deux ans, un président et deux vice-présidents, qui tous trois, devront appartenir à des nationalités différentes.

Il choisit également le secrétaire général et les secrétaires ainsi que le trésorier de l'Association. Le Secrétaire Général et le trésorier doivent résider dans la ville où siège l'Office international.

Article 15.

Le Comité se réunira en session ordinaire au moins une fois tous les ans sur la convocation de son président.

Le lieu de réunion ordinaire du Comité résultera du choix qui aura été fait à la réunion précédente.

Pierwsze posiedzenie odbędzie się w Brukseli. Komitet obowiązany jest pozatem zbierać się na sesję nadzwyczajną na każde żądanie jednej trzeciej swych członków lub większości biura. Posiedzenie odbędzie się w takim razie w siedzibie Międzynarodowego Biura.

Artykuł 16.

Komitet ustali na swych zwyczajnych posiedzeniach, odbywających się każdego roku, program Biura na rok następny.

Wnioski sprawozdania rocznego poddane będą Komitetowi do zatwierdzenia.

Artykuł 17.

Komitet ustali na swych posiedzeniach zwyczajnych budżet na rok następny. Sprawdzi rachunki z zeszłego roku i udzieli absolutorjum skarbnikowi.

Bilans ogłoszony będzie potem w Biuletynie Związku.

V. Stosunki zewnętrzne.

Artykuł 18.

Wydawnictwa, wzmiankowane w art. 7, wydawane będą w zbiorze, zatytułowanym: „Międzynarodowy Biuletyn Opieki nad Dzieckiem”. Przyjęte będą w tym celu języki francuski i angielski. Wszelako o ile Komitet uzna to za odpowiednie, Biuletyn będzie mógł być również wydany w innych językach. W każdym razie postanowienia prawne i regulaminowe wydawane będą również w swym tekście oryginalnym.

Członkowie Stowarzyszenia otrzymywać będą Biuletyn bezpłatnie.

Cena abonamentu ustalona będzie przez Komitet.

Artykuł 19.

Rządy obowiązują się podawać do wiadomości Urzędu projekty ustaw, ustawy, dekrety i instrukcje administracyjne, dotyczące Stowarzyszenia.

Co się tyczy przedmiotu dokumentacji, Urząd koresponduje bezpośrednio z Rządami, które przystąpiły do Stowarzyszenia.

VI. O rozwiązaniu Stowarzyszenia.

Artykuł 20.

Państwa i zgrupowania narodowe, należące do Stowarzyszenia, będą mogły zeń wystąpić tylko po uprzednim zawiadomieniu Międzynarodowego Urzędu na dwanaście miesięcy.

Po upływie tego czasu Stowarzyszenie istnieć będzie nadal dla swych innych członków.

Artykuł 21.

Uczestnicy, którzy wystąpią ze stowarzyszenia międzynarodowego utracą prawo własności do archiwów, do gotówki i innego mienia, stanowiącego wspólny kapitał.

Artykuł 22.

Niniejsze postanowienia będą mogły być poddane przejrzeniu w całości lub części tylko na zgro-

La première réunion aura lieu à Bruxelles.

Le Comité devra, en outre, se réunir en session extraordinaire dès que la demande en sera faite par le tiers de ses membres ou par la majorité du bureau. La réunion aura lieu dans ces cas au siège de l'Office international.

Article 16.

Le Comité établira dans ses réunions ordinaires, qui auront lieu tous les ans, le programme de l'Office pour l'année suivante.

Les conclusions du rapport annuel seront soumises à l'approbation du Comité.

Article 17.

Le Comité établira dans ses réunions ordinaires le budget pour l'année suivante. Il vérifiera les comptes de l'année précédente et en donnera décharge au trésorier. Le bilan sera ensuite publié dans le Bulletin de l'Union.

V. Des relations extérieures.

Article 18.

Les publications visées à l'article 7 se feront dans un recueil intitulé: Bulletin International de la Protection de l'Enfance.

On adoptera à cet effet les langues française et anglaise. Toutefois s'il le juge à propos le Comité pourra aussi faire publier le Bulletin dans d'autres langues. En tout cas les dispositions législatives ou réglementaires seront également publiées dans leur texte original.

Les membres de l'Association recevront gratuitement le Bulletin.

Le prix d'abonnement sera fixé par le Comité.

Article 19.

Les Gouvernements s'engagent à communiquer à l'Office les projets des lois, les lois, décrets et instructions administratives intéressant l'objet de l'Association.

En ce qui concerne la documentation, l'Office correspond directement avec les Gouvernements qui ont adhéré à l'Association.

VI. De la dissolution de l'Association.

Article 20.

Les groupements nationaux faisant partie de l'Association ne pourront s'en retirer que moyennant un préavis de douze mois, donné à l'Office international.

A l'expiration de ce délai, l'Association continuera à exister entre les autres participants.

Article 21.

Les participants qui se retireront de l'Association internationale perdront leurs droits de propriété sur les archives, l'argent comptant et les autres biens constituant le fonds commun.

Article 22.

Les présentes dispositions ne pourront être révisées en tout ou en partie, que dans une assem-

madzeniu Komitetu, na podstawie większości dwóch trzecich głosów członków obecnych i o ile propozycja rewizji zapowiedziana jest w wezwaniu na zgromadzenie.

Rozwiązanie stowarzyszenia, o ile miałyby nastąpić, postanowione zostanie większością dwóch trzecich głosów obecnych członków i o ile propozycja rozwiązania zapowiedziana była w wezwaniu na zgromadzenie.

Majątek Stowarzyszenia przyznany zostanie na mocy postanowienia Komitetu fundacjom o celach identycznych, archiwa zaś i biblioteka staną się własnością belgijskiego Biura Opieki nad Dzieckiem.

W wypadku, przewidzianym w dwóch poprzednich ustępach, członkowie, którzy nie mogą uczestniczyć w zgromadzeniu, mają prawo przesłać Przewodniczącemu swój głos w zapieczętowanej kopercie. Uważani będą jako obecni przy obliczaniu większości dwóch trzecich głosów.

Zaznajomiwszy się z powyższem Porozumieniem uznaliśmy i uznajemy je za słuszne, zarówno w całości, jak i każde z zawartych w niem postanowień, oświadczamy, że jest przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej.

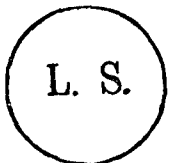
W Warszawie, dnia 5 listopada 1928 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski*

blée du Comité, à la majorité de deux tiers des voix des membres présents et si la proposition de révision a été annoncée dans la convocation.

La dissolution de l'Association, si elle doit avoir lieu sera prononcée par le Comité à la majorité des deux tiers des voix des membres présents et si la proposition de dissolution a été annoncée dans la convocation.

Les biens de l'Association seront attribués par décision du Comité à des fondations poursuivant un but analogue, les archives et la bibliothèque deviendront propriété de l'Office belge de la Protection de l'Enfance.

Dans les cas des deux alinéas précédents, les membres empêchés d'assister à la réunion pourront envoyer leur vote au président sous pli cacheté. Ils seront alors considérés comme présents pour le calcul de la majorité des deux tiers.

Après avoir vu et examiné ledit Arrangement, Nous l'avons approuvé et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, déclarons qu'il est accepté, ratifié et confirmé, et promettons qu'il sera inviolablement observé.

En Foi de Quoi, Nous avons donné les présentes, revêtues du Sceau de la République.

Donné à Varsovie, le 5 Novembre 1928.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *K. Bartel*

Le Ministre des Affaires Étrangères:
(—) *August Zaleski*

